

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2424
Tarih : 12.03.2019

1011236

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Derinleşen ekonomik kriz ile beraber artan yoksulluğun toplumsal cinsiyete göre farklılaşmasının araştırılması, yoksulluğun kadınlaşmasına neden olan etkenlerin tespit edilmesi ve kadın yoksulluğu, kadınların ekonomik sorunlarıyla mücadelede etkin politika önerilerinin tespit edilebilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Dirayet Dilan TAŞDEMİR

① Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Neoliberal ekonomi politikaları sonucu ciddi boyutlara ulaşan gelir eşitsizliği ve yoksulluk çok temel toplumsal bir sorun olmaya devam etmektedir. Dolar başta olmak üzere döviz kurlarındaki aşırı yükseliş, Türk Lirasının büyük değer kaybetmesi ve nihayetinde derinleşen ekonomik kriz toplum nezdinde kısa sürede çok hızlı bir yoksullaşmaya neden olmuştur. Elbette ekonomik krizin yükü nasıl ki sınıfsal temelde eşit olarak hissedilmiyorsa cinsiyet temelinde de eşit bir şekilde hissedilmemektedir.

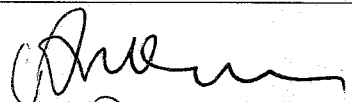
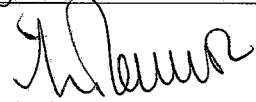
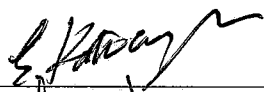
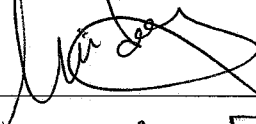
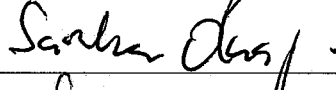
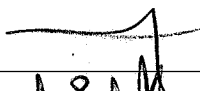
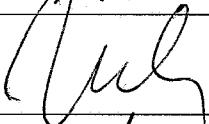
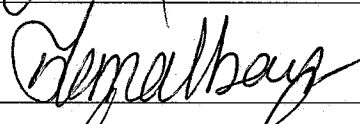
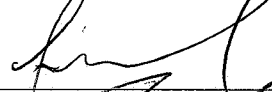
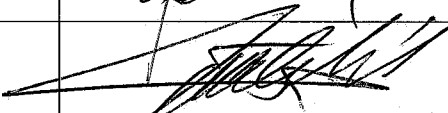
En az 20 milyon kadının tamamen iş gücü piyasasının dışında tutulduğu Türkiye’de, kadınların ancak %28-30 civarında istihdama katılabildiği, istihdam edilen kadınların düşük nitelikli, denetimsiz işlerde ve erkeklere oranla daha düşük ücretlerle sosyal güvenceden yoksun yani kayıt dışı çalıştığı resmi verilerle de ortaya konmaktadır. Kadın istihdamının yoğunlaştığı düşük nitelikli, güvencesiz ve hak gaspının daha fazla görüldüğü bu sektörler, hem emek sömürsünün hem de her türlü kötü muamelenin yoğun yaşandığı denetimsiz istihdam alanlarıdır. Kriz sebebiyle özel sektörde ve kamuda kendini gösteren ekonomik daralmanın ilk sonuçlarından biri olan işsizlik, işten çıkarmalar kadınların çalıştığı bu denetimsiz alanlarda çok hızlı biçimde gelişmektedir. Dolayısıyla kriz dönemlerinde alım gücünün düşmesi, ücretlerdeki erime, geçim koşullarını ağırlaşmasının yanı sıra artan işsizlikten kadınların da fazlasıyla payını alması mevcut kadın yoksulluğunun iyice derinleşmesine neden olmaktadır.

Ayrıca yaşanan ağır krizden yalnızca ücretli çalışan değil, ücretsiz çalışan kadınlar da ciddi biçimde etkilenmektedir. Ev içindeki ‘cinsiyetçi işbölümü’ nedeniyle ev işleri ve bakım yükünün omuzlarında olduğu kadınların yükü, krizin getirdiği hane gelirindeki düşüş sebebiyle gıdadan sağlığa kadar piyasadaki karşılanan tüketim ve hizmetlerin giderek daha fazla ev içinde karşılanmasından dolayı gittikçe ağırlaşmaktadır. Kriz nedeniyle artan işsizlik sonucunda piyasa ve piyasa dışındaki çalışma zamanındaki artış üzerine yapılan hesaplamalar, kadınların toplam iş yükündeki artış oranının (%5), erkeklere (%1) kıyasla 5 kat daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Açıklanan yüksek enflasyon rakamları mutfak başta olmak üzere toplumsal yaşamda açıklanandan çok daha fazla hissedilmektedir. Gıda ve temel ihtiyaç malzemelerinde fiyat artışı, yine elektrik, su ve doğalgaza gelen zamlar kriz dönemlerinde zorlaşan yaşam koşulları, kadınlar üzerinde erkeklerden daha ağır bir yük yaratmaktadır.

Tüm bu gerçeklerden yola çıkılarak yoksulluğun kadın ve erkekler tarafından farklı şekilde tecrübe edildiği ortaya konulmuş ve “yoksulluğun kadınlaştığı” tespiti yapılmıştır. Kadın yoksulluğu; kadınların toplam gelirden aldığı payın düşük olması, eşitsizliğe dayalı ve hizmetlere erişimdeki farklılaşmalardan dolayı uygulanan piyasacı politikaların bir sonucudur ve kriz zamanlarında çok daha derinleşmektedir.

Türkiye’de kamu tarafından ekonomik kriz dönemlerinde derinleşen kadın yoksulluğunu ortaya çıkaran araştırmalar yürütülmemektedir. Yoksulluğun hane üzerinden araştırılması çoğunlukla hane reisi odaklı analizlerin yapılmasına neden olmaktadır. Bu temel eksikliğin giderilmesi için yoksulluğun toplumsal cinsiyete göre farklılaşmasının araştırılması, yoksulluğun kadınlaşmasına neden olan etkenlerin tespit edilmesi ve kadın yoksulluğu, kadınların ekonomik sorunlarıyla mücadelede etkin politika önerilerinin tespit edilebilmesi için bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
3	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
4	SAİT DEDE	HAKKARİ	
5	HABİP EKSİK	İĞDIR	
6	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
7	OYA ERSOY	İSTANBUL	
8	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
9	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
10	HÜDA KAYA	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	HAKKI SARUHAN OLUÇ	İSTANBUL	
13	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
14	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
15	AHMET ŞIK	İSTANBUL	
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
17	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	TUMA ÇELİK	MARDİN	
20	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	